

Advies handhaving I-criterium

090119 - Veiligheid & Wijken

Aanleiding

Op 1 mei 2012 is het Ingezetenen-criterium (hierna: I-criterium) voor de drie zuidelijke provincies van kracht geworden. In het jaar daarna is het ook in de rest van Nederland van toepassing geworden.

De aanleiding voor de invoering van het I-criterium (als onderdeel van een aantal andere gedoogcriteria waaronder een coffeeshop mag exploiteren) was destijds om de overlast van buitenlandse coffeeshopbezoekers in met name Maastricht te verminderen of zelfs helemaal te voorkomen.

Om dit te kunnen bereiken hadden voortaan alleen ingezetenen van Nederland toegang tot de Nederlandse coffeeshops.

Ook in Tilburg is dit gedoogcriterium tot 1 maart 2018 gehandhaafd.

Aanleiding om dit standpunt te herzien is dat er in 2017 een aanvang is gemaakt met het niet actief handhaven op het I-criterium tijdens twee grote festivals in Tilburg met veel buitenlandse bezoekers. De volgende - logische- stap was een pilot waarin er vanaf 1 maart 2018 tot heden niet langer meer actief werd gehandhaafd op het I-criterium in Tilburg.

Aan de raad is in 2018 toegezegd dat deze pilot samen met de politie geëvalueerd zou worden en dat er tegelijkertijd een onderzoek naar de effecten van het I-criterium zou worden uitgevoerd door Breuer & Intraval (hierna: het onderzoek). Daarbij is tevens opgemerkt dat bij positieve ervaringen een voorstel zou volgen om niet langer op het I-criterium te handhaven.

Advies

Niet langer handhaven op het I-criterium.

Argumenten

1.1 Situatie vóór de invoering van het I-criterium op 1 mei 2012

Tilburg ligt niet op een (snelweg)aanrijdroute vanuit Duitsland of België. Van oudsher waren in Tilburg dus al weinig zogenaamde coffeeshoptoeristen zoals dat in een aantal andere grensgemeenten wel het geval was (Maastricht, Breda, Roermond, Terneuzen). En de buitenlandse bezoekers die hier kwamen waren meestal vaste klanten uit Belgische grensgemeenten zoals Poppel of Turnhout. Echter ook deze bezoekers veroorzaakten nauwelijks overlast voordat het I-criterium werd ingevoerd.

1.2 Conclusies uit het onderzoek

Door de burgemeester is in september 2018 opdracht gegeven aan Breuer & Intraval om -onder andere- onderzoek te doen naar de effecten van de handhaving van het I-criterium op de openbare ruimte en directe leefomgeving rondom de coffeeshops. De resultaten van dit onderzoek staan in het bijgevoegde rapport "Shops in zicht".

Uit dit onderzoek kan het volgende geconcludeerd worden:

"Als er een effect is geweest van de opschorting van de handhaving van het I-criterium, dan hebben omwonenden, ondernemers en passanten daar weinig van meegekregen. Zij geven in meerderheid aan geen verschil te merken sinds maart 2018 en ook niet op de hoogte te zijn van het feit dat het I-criterium sindsdien niet meer actief wordt gehandhaafd. Mogelijk houdt deze bevinding verband met het percentage niet-ingezetenen dat de Tilburgse coffeeshops bezoekt. Dat is met 15 à 20 % weliswaar een wezenlijke groep, maar niet vergelijkbaar met de 50% in enkele andere (veelal Limburgse) gemeenten waar de handhaving van het I-criterium ter discussie staat. Het is goed mogelijk dat de impact van het al dan niet handhaven van het I-criterium in Tilburg daardoor beperkter is dan in die gemeenten.

Uit de resultaten blijkt dat bij actieve handhaving van het I-criterium het grootste deel van de niet-ingezetenen naar een andere Nederlandse gemeente zou afreizen om daar softdrugs te kopen. Deze bevinding is een

indicatie dat bij beëindigen van de pilot de druk op de nabijgelegen, grotere coffeeshopgemeenten zou kunnen toenemen. Verder stellen we op basis van de antwoorden van de niet-ingezetenen vast dat handhaving van het I-criterium een beperkte impact zal hebben op de markt voor illegale straathandel. Slechts een klein deel van de niet-ingezetenen zegt zich te zullen wenden tot de illegale straathandel. Wat de illegale straathandel in die situatie zal doen, is met dit onderzoek niet vastgesteld."

Hieruit blijkt dat deze onderzoeksresultaten geen aanleiding vormen om het I-criterium nog langer te handhaven. Dit heeft vooral te maken met het aantal niet-ingezetenen dat in Tilburg de coffeeshop bezoekt. Blijkbaar gaan niet-ingezetenen massaal naar andere coffeeshopgemeenten waar het I-criterium niet wordt gehandhaafd. Hiermee wordt het probleem alleen verplaatst maar niet opgelost.

1.3 Overlastmeldingen

Overigens hebben we ook een onderzoek gedaan naar de overlastmeldingen.

Gezien de cijfers die zijn samengevat in onderstaande tabel, geeft ook dit geen aanleiding om de handhaving op het I-criterium nog langer te continueren. Immers, het I-criterium is ooit ontstaan om het probleem van de overlastgevende drugstoeristen in de grensgemeenten een halt toe te roepen. Onderstaande cijfers bevestigen de conclusie uit het onderzoek in "Shops in zicht", zoals hierboven verwoord onder 1.2.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Caza	6	12	17	7	6	7	11
Level	0	0	1	2	0	0	4
Pasja	2	4	2	1	2	6	4
Crackers	5	0	2	1	6	8	5
Shiva	9	2	2	2	0	1	5
Ochtendgloren	0	1	0	0	1	0	0
The Grass Company	7	1	5	1	1	0	2
Maximillian	1	1	0	2	1	7	0
De Muze	4	0	2	14	7	3	3
Toermalijn	14	5	5	1	2	1	3
Africa	4	3	2	0	1	1	1
Totaal	52	29	38	31	27	37	38

Vervolg

- Het voorgenomen besluit van de burgemeester zal worden geagendeerd voor de lokale driehoek
- Het voorgenomen besluit van de burgemeester zal worden geagendeerd voor het college overleg
- Het besluit van de burgemeester zal vervolgens worden gedeeld met de raad

-Er zal een bijeenkomst met de Tilburgse coffeeshophouders worden georganiseerd waarbij de burgemeester de conclusies uit het onderzoeksrapport inhoudelijk met hen zal bespreken.

-Aan de coffeeshophouders zal het rapport worden verzonden in combinatie met een uitnodiging van de burgemeester voor een overleg. Dit overleg zal dan medio april gaan plaatsvinden. Rond deze tijd zal namelijk ook de inhoudelijke behandeling van de AMvB met betrekking tot de pilot "Gereguleerde wietteelt" in de Tweede Kamer gaan plaatsvinden.

Bijlagen

- Burgemeesterbesluit
- Het onderzoeksrapport "Shops in zicht" van Breuer & IntraVal
- Raadsbrief I-criterium

Portefeuillehouder: Burgemeester